Lietas arhīva Nr. A42-00598-22/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2022:0120.A420216821.3.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
JELGAVAS TIESU NAMS

S P R I E D U
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2022. gada 20. janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Sanita Ozola,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicēja /pers. C/ pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2021. gada 14. jūlija lēmuma Nr. 3.11-2/2021/470 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar biedrības "Latvijas Būvinženieru savienība" Būvspeciālistu sertifikācijas institūcija (turpmāk – biedrība) 2021. gada 29. janvāra lēmumu Nr. BIS-BS-2.3-2021 (turpmāk – biedrības lēmums) apturēta pieteicēja (būvspeciālists) būvprakses sertifikāta darbība sfērā Nr.34-20-00555 ēku būvdarbu būvuzraudzībā uz vienu gadu.

Pieteicējs biedrības lēmumu apstrīdēja Ekonomikas ministrijā.

Ar Ekonomikas ministrijas 2021. gada 14. jūlija lēmumu Nr.3.11-2/2021/470 (turpmāk – lēmums) biedrības lēmums atstāts negrozīts. Lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[1.1] Biedrības lēmums ir pamatots ar eksperta un Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk – biroja) atzinumos konstatētiem apstākļiem objektā – par objektā veiktajiem būvdarbiem un to uzraudzību, tai skaitā būvdarbu uzraudzību atbilstoši būvprojektam, – ka pieteicējs kā būvuzraugs savā profesionālajā darbībā nav ievērojis Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) prasības – nav pats kontrolējis, vadījis un izpildījis darbus, par kuriem parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists, un būvniecības procesā veiktas darbības, kas varēja apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi. Būvniecības procesā pieļauts, ka vietām objekts izbūvēts neatbilstoši saskaņotajiem būvprojektiem.

[1.2] Ministrija secināja, ka pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā norādītie argumenti ir saistīti ar objektā veiktajiem būvdarbiem un to uzraudzību, un būvdarbu uzraudzību atbilstoši būvprojektam. Ministrija tos neatzina par pietiekamiem, lai apšaubītu biroja atzinumus, jo pieteicējs attiecībā uz konstatētiem faktiem, piemēram, būvdarbu izpildes laikā pieļautām vairākām būtiskām atkāpēm no būvprojekta (izbūvējot komunikāciju vertikālās šahtas), būvdarbu neapturēšanu būvkonstrukciju risinājumu izmaiņu laikā, segto darbu pieņemšanas aktu neuzrādīšana biroja būvinspektoram, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu pretējo biroja konstatētajam.

[1.3] Būvniecības ierosinātājs kā parastais lietpratējs nav pietiekami kompetents, lai patstāvīgi lemtu par būvniecības procesa īstenošanas aspektiem, novērtētu piedāvāto risinājumu kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām. Tādējādi būvniecības jomā ir paredzēta būvuzraudzība.

Vispārīgo būvnoteikumu regulējums (*uzskaitīts*) būvniecības jomā skaidri definē būvuzrauga kā sertificētā būvspeciālista atbildību par būvniecības procesa stingru ievērošanu, tai skaitā būvdarbu atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijai. Būvuzraugs savu profesionālo atbildību nevar pārlikt uz citiem būvniecības procesa dalībniekiem, aizbildināties ar būvniecības ierosinātāja piekrišanu normatīvā regulējuma neievērošanai. Būvdarbu veicēja un būvuzrauga loma ir tāda, ka tie nedrīkst atkāpties no normatīvā regulējuma ievērošanas pat, ja šādu atkāpi prasa būvniecības ierosinātājs, šādi apdraudot sabiedrības drošību un tiesiskās intereses.

Būvniecības process normatīvajā regulējumā ir organizēts tā, lai nodrošinātu ar sabiedrības interešu apdraudējumu saistītu risku mazināšanu. Katrs būvniecības procesa organizācijas solis, tai skaitā, būvprojekta ekspertīzes veikšanas pienākums, izmaiņu veikšanas kārtība akceptētajā būvprojektā, būvdarbu gaitas fiksēšana, būvdarbu organizācijas prasības, izstrādājot normatīvo regulējumu, ir rūpīgi vērtēts no sabiedrības tiesisko interešu viedokļa, samērīguma un vienlīdzības principu puses. Proti, likumdevējs, pieņemot normatīvo regulējumu, ir izšķīries par to, kāda kārtība ir jāievēro un kādi soļi jāveic secībā, lai visefektīvāk tiktu aizsargātas sabiedrības intereses un netiktu pieļauts sabiedrības drošības apdraudējums. Atkāpšanās no regulējuma ir būtisks procesa regulējuma pārkāpums, par kādu ir atzīstama būvdarbu veikšana neatbilstoši būvprojektam un neekspertēto risinājumu iestrāde, kas pati par sevi veido būtisku sabiedrības drošības apdraudējumu.

Būtiskas atkāpes no būvprojekta var apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi, par ko saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 20. martā noteikumos Nr. 169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.169) ietverto regulējumu, piemērojama būvprakses sertifikāta apturēšana.

[1.4] Attiecībā uz pieteicēja norādīto, ka objektā netika pieļauta būvdarbu turpināšana, pirms būvdarbu veicēja pārstāvji un atbildīgais būvuzraugs nebija parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu, ministrija šādu argumentu uzskata par nepamatotu, norādot uz biroja 2020. gada 25. maija atzinumā 2.5.1. apakšpunktā konstatēto, kad būvinspektors, veicot pārbaudi, norādīja, ka netika uzrādīti izbūvētās komunikāciju vertikālās šahtas segto darbu pieņemšanas akti pamatu plātnei zem pārsegumu nesošās sienas un mūra sienai ar monolīto betona joslu, uz kuras nobalstīti pārseguma paneļi, un ka šis risinājums neatbilst pamatprojektam.

Līdz ar to, neuzrādot biroja būvinspektoram segto darbu pieņemšanas aktus par jau veiktajiem darbiem, kurus vairs nav iespējams pārbaudīt, neveicot atsegumus, nav pamatots apgalvojums, ka objektā netika pieļauta būvdarbu turpināšana, pirms būvdarbu veicēja pārstāvji un atbildīgais būvuzraugs nebija parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

Ievērojot minēto, pieteicējs paskaidrojumos nav sniedzis patiesu informāciju par segto darbu aktiem.

[1.5] Tādējādi konstatēts, ka pieteicējs nav ievērojis Vispārīgo būvnoteikumu 125.21, 125.5., 125.7., 125.8., 125.12. un 125.13. apakšpunkta prasības, un ar biedrības lēmumu pareizi piemērotas noteikumu Nr. 169 51.5.1., 51.5.2. un 51.5.7. apakšpunktu prasības, kas paredz apturēt būvprakses sertifikātu darbības sfērā "Ēku būvdarbu būvuzraudzībā", jo pieteicējs sniedzis nepatiesas ziņas; nav konstatējami pierādījumi, ka pieteicējs pats kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists; būvniecības procesā ir veicis darbības, kas varēja būtiski apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi.

[1.6] Vērtējot piemērotā disciplinārsoda apmēra (sertifikāta darbības sfēras apturēšana uz vienu gadu) samērīgumu ar izdarītā pārkāpuma smagumu, kontekstā ar normatīvajos aktos paredzētajiem disciplinārsodiem un to apmēru, ministrija konstatēja turpmāko.

Ņemot vērā noteikumu Nr. 169 51.5. apakšpunktā paredzēto pārkāpumu smagumu, norādīts, ka noteikumu Nr. 169 51.5.2. apakšpunktā, tāpat kā 51.5.7. apakšpunktā, paredzētais pārkāpums būtu uzskatāms par smagāko pārkāpumu, jo būvspeciālists, nekontrolējot vai neuzraugot būvdarbus, par kuriem ir noteikts par atbildīgo, veic darbības, ar ko tiek degradēts būvspeciālistu sertifikācijas normatīvais regulējums un zaudē savu jēgu Latvijā ieviestā būvspeciālistu sertifikācijas sistēma, kas ir stūrakmens normatīvajam regulējumam būvspeciālistu kompetences novērtēšanas jomā. Turklāt būvspeciālists šādā veidā ne tikai rupji pārkāpj normatīvo aktu prasības, bet arī rada apdraudējuma riskus sabiedrības drošībai, cilvēka veselībai, dzīvībai un videi. Tādēļ par noteikumu Nr.169 51.5.7. apakšpunktā paredzēto pārkāpumu var tikt piemērots arī disciplinārsods maksimālajā apmērā – sertifikāta darbības sfēras apturēšana uz laiku līdz 10 gadiem. Savukārt disciplinārsoda minimālais apmērs par šo pārkāpumu, ministrijas ieskatā, būtu sertifikāta darbības sfēras apturēšana uz vienu gadu.

Savukārt disciplinārsods minimālā apmērā (sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku no trim mēnešiem), ministrijas ieskatā, varētu tikt piemērots par salīdzinoši vieglākiem pārkāpumiem, piemēram, 51.5.3., 51.5.4. vai 51.5.6. apakšpunktā paredzētajiem pārkāpumiem.

Ņemot vērā minēto, pieteicējam piemērotais soda apmērs par izdarīto noteikumu Nr. 169 51.5.7. apakšpunktā minēto pārkāpumu – apturēt būvprakses sertifikātu – ir pamatots. Turklāt izskatāmajā gadījumā pieteicējs ir pieļāvis arī citus pārkāpumus, kas varētu būt par pamatu arī smagāka soda piemērošanai. Vienlaikus smagāka soda piemērošana izskatāmajā gadījumā netika vērtēta, ņemot vērā vispārējo principu – aizliegumu pasliktināt tās personas stāvokli, kura pati ir pārsūdzējusi zemākas institūcijas lēmumu.

[2] Pieteicējs Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par ministrijas lēmuma atcelšanu, pieteikumu pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Lietā nav pierādījumu, ka pieteicējs apzināti sniedzis nepatiesas ziņas (51.5.1. apakšpunkts), ka pieteicējs kā būvspeciālists pats kontrolējis, vadījis, vai tieši izpildījis darbus, par kuriem ir parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists (51.5.2. apakšpunkts), ka pieteicējs kā būvspeciālists būvniecības procesā veicis darbības, tai skaitā šo noteikumu 41. vai 50. punktā minētās, kas var apdraudēt cilvēka veselību dzīvību vai vidi (51.5.7. apakšpunkts).

[2.2] Pieteicējs atzīst, ka ir pārkāpis Būvniecības likuma 19. panta sestās daļas prasības, bet šis pārkāpums neatbilst noteikumu Nr. 169 51.5.7. apakšpunkta prasībām, un tas nevar būt par pamatu apturēt būvprakses sertifikāta darbību.

[2.3] Pieteicējs savā darbībā vadījies no būvniecības normatīvajiem aktiem un pretējais lēmumā nav pierādīts, līdz ar to administratīvais akts ir prettiesisks, jo nav pierādītas pieteicēja prettiesiskās darbības, kuras ir par pamatu sertifikāta darbības apturēšanai.?

[3] Ekonomikas ministrija rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz ministrijas lēmumā ietverto pamatojumu, un lūdz to noraidīt.

[4] Pieteicējs papildu rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka lietā ir strīds par būvspeciālista profesionālas darbības pārkāpumu novērtējumu un tiesību normās noteikto kritēriju interpretāciju, jo lietā nav pierādījumu, ka pieteicējs apzināti būtu sniedzis nepatiesas ziņas vai ka nebūtu kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem parakstījies kā būvspeciālists, vai ka būtu veicis darbības, kas var padraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi.

Motīvu daļa

[5] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam pamatoti ir apturēta būvprakses sertifikāta darbības sfēra (ēku būvdarbu būvuzraudzība) saistībā ar to, ka pieteicējs ir pieļāvis profesionālās darbības pārkāpumus.

[6] Ar pārsūdzēto administratīvo aktu ir apturēta pieteicēja būvprakses sertifikāta darbības sfēra ēku būvdarbu būvuzraudzībā uz vienu gadu. Lēmumu par sertifikāta darbības apturēšanu iestāde pamatojusi ar šādiem apstākļiem: 1) pieteicējs kā būvspeciālists apzināti sniedzis nepatiesas ziņas (noteikumu Nr. 169 51.5.1. apakšpunkts); 2) nav konstatējami pierādījumi, ka pieteicējs pats kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists (noteikumu Nr. 169 51.5.2. apakšpunkts); 3) pieteicējs būvniecības procesā ir veicis darbības, kas varēja būtiski apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi (noteikumu Nr. 169 51.5.7. apakšpunkts).

Atbilstoši noteikumu Nr. 169 51.5. apakšpunktā ietvertajām tiesību normām katrs no šajā apakšpunktā minētajiem profesionālās darbības pārkāpumiem (apstākļiem) ir patstāvīgs pamats būvspeciālista būvprakses sertifikāta darbības apturēšanai no trim mēnešiem līdz desmit gadiem. Līdz ar to, vērtējot, vai iestādei bija pamats apturēt pieteicēja būvprakses sertifikāta darbības sfēru uz vienu gadu, tiesa izvērtēs, vai ir konstatējami ministrijas lēmumā norādītie sertifikāta darbības apturēšanas pamati (apstākļi un pierādījumi par tiem).

[7] Apzināti nepatiesu ziņu sniegšana ir noteikumu Nr. 169 51.5.1. apakšpunktā paredzēts pamats būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanai. Ministrijas lēmumā attiecībā uz to, ka pieteicējs apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, konstatēts, ka pieteicējs savos paskaidrojumos norādījis nepatiesu informāciju par segto darbu aktiem – ka objektā netika pieļauta būvdarbu turpināšana pirms būvdarbu veicēja pārstāvji un atbildīgais būvuzraugs parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu. Proti, pretēji pieteicēja norādītajam konstatēts, ka būvinspektoram pārbaudes laikā netika uzrādīts segto darbu pieņemšanas akts par jau veiktajiem darbiem, kurus vairs nav iespējams pārbaudīt, neveicot atsegumus, kā arī vairāku aktu parakstīšanas datums nesakrīt ar veikto darbu izpildes laiku. Tādējādi netika ievērota Ministru kabineta 2014. gada 2. septembra noteikumu Nr. 529 "Ēku būvnoteikumi" 126. un 128. punkta prasības, kas noteic, ka darbus, kuru pārbaude pēc pilnīgas būvdarbu pabeigšanas nav iespējama, pieņem uzreiz pēc to izpildes, sastādot segto darbu pieņemšanas aktu; un ka nav pieļaujama būvdarbu turpināšana, ja būvdarbu veicēja pārstāvji un būvuzraugs nav parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

Minētais secinājums pamatots ar to, ka pieteicējs savos paskaidrojumos norādījis, ka sagatavotie segto darbu akti tika sagatavoti uz katra

būvdarbu veikšanas brīdi, bet to datumu neprecizitātes radušās, kļūdaini aizpildot informāciju par datumu (*lietas 1. sējuma 112.–113. lapa*). Vēlākos paskaidrojumos atzīts, ka pieteicējs ir parakstījis būvuzņēmēja nepilnīgi un neprecīzi noformētus segto darbu aktus (*lietas 1. sējuma 198.–201. lapa*). Savukārt pēc biedrības lēmuma pieņemšanas pieteicējs norādīja, ka būvuzraudzības laikā objektā ieradies trešdienās, kad arī parakstījis segto darbu aktus, jo uzskata, ka segto darbu akti nav jāparaksta dienā, kad tie izpildīti; ka objektā netika pieļauta būvdarbu turpināšana pirms segto darbu pieņemšanas aktu parakstīšanas (*lietas 1. sējuma 222.–229. lapa*).

Savukārt, 2020. gada 20. maijā veicot objekta pārbaudi (būvdarbu kontroli), biroja inspektors konstatēja, ka neatbilstoši būvprojektam veikti būvdarbi – pieļautas izmaiņas pārsegumu konstrukcijās, izbūvējot komunikāciju vertikālās šahtas pirms būvprojekta izmaiņu ekspertīzes, – gaisa vadu šahtas ierīkošanas darbi ir segti un nav pārbaudāmi ar vizuālo metodi, bet segto darbu akti, kurā būtu pieņemti darbi, kas saistīti ar pārseguma paneļu pārbūvi, netika uzrādīti. Tāpat konstatēts, ka armēšanas segto darbu pieņemšanas akts sastādīts 2019. gada 10. aprīlī, kaut gan konstrukciju betonēšana veikta 3. aprīlī, ko apstiprina atbilstības deklarācija un ieraksts būvdarbu žurnālā; 2019. gada 12. jūnijā sastādīts segto darbu akts par darbiem, kas veikti 17. maijā (atbilstības deklarācija, ieraksts būvdarbu žurnālā); 2019. gada 19. maijā sastādīts segto darbu akts par darbiem, kas veikti 14. maijā (ieraksts būvdarbu žurnālā); 2019. gada 19. jūnijā sastādīts segto darbu akts par darbiem, kas veikti 30. maijā, 4. un 7. jūnijā (atbilstības deklarācija, ieraksti būvdarbu žurnālā) (*lietas 1. sējuma 39.–52. lapa*). 2020. gada 13. jūnija objekta pārbaudē biroja inspektors konstatēja, ka nav sastādīti izbūvētās komunikāciju vertikālās šahtas segto darbu pieņemšanas akti pamatu plātnei zem pārsegumu nesošās sienas un mūra sienai ar monolīto betona joslu, uz kuras balstīti pārseguma paneļi (*lietas 1. sējuma 53.–62. lapa*).

Turklāt arī eksperta atzinumā par būvspeciālistu profesionālās darbības pārkāpumiem objektā konstatēts, ka nav noformēti biroja atzinumos minēto segto darbu akti vai atsevišķi akti noformēti nepilnīgi un ir turpināta turpmākā objekta būvniecība. Fakts, ka būvuzņēmējs nespēja uzrādīt segto darbu aktus, fiksēts vairākos būvsapulču protokolos un to arī apstiprinājis būvuzņēmēja pārstāvis biroja pārbaudē. Tika konstatēts, ka atbildīgie būvspeciālisti neatradās būvobjektā, neorganizēja būvdarbus atbilstoši tehniskajam projektam un nekārtoja dokumentāciju atbilstoši faktiskajiem apstākļiem un normatīvo aktu prasībām. (*lietas 1. sējuma 64.–79. lapa*).

[8] Ievērojot iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētajā ministrijas lēmumā minētie apstākļi pamato izdarīto secinājumu, ka pieteicējs savos paskaidrojumos apzināti sniedzis nepatiesas ziņas par segto darbu aktu sastādīšanas apstākļiem un par to, ka objektā netika pieļauta būvdarbu turpināšana pirms būvdarbu veicēja pārstāvji un atbildīgais būvuzraugs (pieteicējs) parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktus.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 161. panta pirmajai daļai administratīvā procesa dalībnieka paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Proti, tiesa secina, ka pieteicējs ar objektīvi pārbaudāmiem pierādījumiem nav pierādījis biroja atzinumos un eksperta atzinumā konstatēto secinājumu nepamatotību un kas izskaidrotu vai apstiprinātu pieteicēja paskaidrojumos norādīto. Citiem vārdiem, konkrētu iebildumu pamatojumam ir nepietiekami tikai ar pieteicēja paskaidrojumu, bet tie ir pierādāmi dokumentāri. Tā kā pieteicējs nav iesniedzis vai norādījis uz šādiem pierādījumiem, tiesa, ņemot vērā iepriekš sprieduma 7. punktā norādīto, atzīst par pierādītu ministrijas lēmumā izdarīto secinājumu par faktu, ka ir konstatējams noteikumu Nr.169 51.5.1. apakšpunktā paredzētais profesionālas darbības pārkāpums, kas ir pamats būvspeciālista būvprakses sertifikāta darbības apturēšanai.

[9] Noteikumu Nr.169 51.5.2. apakšpunktā noteiktais pamats sertifikāta darbības apturēšanai ir, ja nav konstatējami pierādījumi, ka pieteicējs pats kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists.

Šo apstākļu pamatojums ministrijas lēmumā balstīts uz iepriekš norādīto, ka pieteicējs ir parakstījis tādus segto darbu aktus par darbiem, kurus pats nav kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis, tādējādi neievērojot Vispārīgo būvnoteikumu 125.2.[1], 125.5., 125.7., 125.8., 125.12. un 125.13. apakšpunktā būvuzraugam noteiktos pienākumus – nepieļaut atkāpes no būvniecības ieceres dokumentācijas; pārbaudīt būvdarbu secības un kvalitātes atbilstību būvprojektam; pārbaudīt veikto būvdarbu apjomus; pārbaudīt izbūvēto konstrukciju un inženiersistēmu atbilstību būvprojekta risinājumiem; piedalīties būvkonstrukciju, *segto darbu* un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā, tai skaitā kontrolēt darbu izpildes kvalitāti; pieņemt tikai tos darbus, kas izpildīti atbilstoši būvprojektam un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Tiesa jau konstatēja, ka pieteicējs ne iestādē, ne tiesā nav iesniedzis tādus dokumentārus pierādījumus, kas atspēkotu biroja un eksperta atzinumos konstatētos faktus par veiktajiem darbiem, par kuriem būvuzņēmējs nevarēja uzrādīt aktus, vai par segto darbu aktiem, kas parakstīti, pašam pieteicējam nepiedaloties šo darbu pieņemšanā un to pārbaudē uzreiz pēc attiecīgo būvdarbu izpildes: darbu apjoma un kvalitātes novērtēšanā, atbilstības būvprojektam novērtēšanā un darbu izpildes secības kontrolēšanā.

Lietas materiālos ir pasūtītājas Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas sūdzība/iesniegums, kurā norādīts, ka būvuzraugs nav pildījis savus pienākumus, nav pārbaudījis sagatavoto dokumentu atbilstību faktiskajiem apstākļiem objektā un to atbilstību normatīvo aktu prasībām, bet tikai parakstījis dokumentus (*lietas 1. sējuma 184.–186. lapa*). Tāpat lietas materiālos ir informācija, ko apliecina pats pieteicējs, ka būvuzraugs ar paraksta tiesībām (pieteicējs) objektā nebija katru dienu, bet objektu apmeklēja tikai trešdienās, kad formāli parakstīja būvuzņēmēja sastādītos segto darbu aktus.

Līdz ar to nav gūts apstiprinājums, ka pieteicējs kā atbildīgais būvuzraugs konkrēto darbu pieņemšanā ir piedalījies. Pieteicējs norādījis, ka darbu personīgu izpildi, kontroli un vadīšanu apliecina viņa paraksts un ka ikdienas būvuzraudzību veikusi cita persona, taču šāds pieteicēja skaidrojums neatbilst noteikumu Nr. 169 51.5.2. apakšpunktā ietvertās tiesību normas jēgai – gūt apliecinājumu tam, ka paraksts dokumentā nav ietverts formāli.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka lietas faktiskie apstākļi atbilst noteikumu Nr. 169 51.5.2. apakšpunktā ietvertās tiesību normas tiesiskā sastāva pazīmēm, jo nav konstatējami pierādījumi, ka pieteicējs pats būtu kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījies kā atbildīgais būvspeciālists.

[10] Atbilstoši noteikumu 51.5.7. apakšpunktam iestāde, izvērtējot tās rīcībā esošo informāciju par pieteicēja kā būvuzrauga profesionālās darbības pārkāpumiem, konstatēja, ka pieteicējs būvniecības procesā ir veicis darbības, kas varēja būtiski apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi. Šajā daļā ministrijas lēmuma pamatojums balstās secinājumos par to, ka objekta būvniecības procesā tika konstatētas atkāpes no būvprojekta, kas varēja apdraudēt cilvēka veselību, dzīvību vai vidi. Proti, ar lietas materiāliem apstiprinās, ko nenoliedz arī pieteicējs, ka objektā tika veikti būvdarbi, kas nav uzskatāmi par būvprojekta sastāvdaļu (tie nav saskaņoti, izbūvēti pirms būvprojekta izmaiņu ekspertīzes veikšanas vai veikti ar atkāpēm no esošā būvprojekta).

Tiesa konstatē, ka lietā pēc būtības nepastāv strīds, ka pieteicējs ir pieļāvis Būvniecības likuma 19. panta sestajā daļā (*redakcijā līdz 19.05.2021.*) noteikto būvuzrauga atbildības apjomu attiecībā uz visa būvdarbu procesa uzraudzību kopumā un ikviena būvuzraudzības plānā noteiktā posma kontroli būvlaukumā, kā arī par to, lai būve vai tās daļa atbilstu būvprojektam. Minēto apliecina paša pieteicēja sniegtie paskaidrojumi gan iestādei, gan pieteikumā tiesai norādītais, ka pieteicējs nav ievērojis minētās tiesību normas prasību izpildi, aizbildinoties ar pasūtītāja vēlmi pēc iespējas ātrāk pabeigt būvdarbus; tādējādi tika pieļauta būvdarbu turpmāka izpilde (*lietas 1.sējuma 112.–113. lapa*).

Līdz ar to, pieteicējam atzīstot šo faktu, ko apstiprina arī citi pierādījumi lietā, tiesai nav pamata detalizēti pievērsties šā fakta pārbaudei un pierādījumu vērtējumam.

[11] Savukārt, vērtējot pieteicēja argumentu, ka viņa pieļautais profesionāls darbības pārkāpums neatbilst noteikumu Nr. 169 51.2.7. apakšpunktā ietvertās tiesību normas tiesiskā sastāva pazīmēm, tiesa atzīst, ka ministrijas lēmumā pamatoti norādīts uz būvniecības tiesiskajā regulējumā definēto būvuzrauga atbildību par būvniecības procesa norisi, tostarp par būvdarbu atbilstību būvprojektēšanas dokumentācijai. Minētais princips un jebkuras būvniecības procesā iesaistītās personas darbības atbilstība un atbildība ietverta Būvniecības likuma 9. pantā būtiskākajām būvei izvirzītajām prasībām, ka būve projektējama, būvējama un ekspluatējama atbilstoši tās lietošanas veidam, turklāt tā, lai nodrošinātu tās atbilstību mehāniski stiprībai un stabilitātei; ugunsdrošībai; vides aizsardzībai un higiēnai, tai skaitā nekaitīgumam; lietošanas drošībai un vides pieejamībai; akustikai (aizsardzība pret trokšņiem); energoefektivitātei; ilgtspējīgai dabas resursu izmantošanai. Turklāt Vispārīgo būvnoteikumu 117. punkts paredz būvuzraudzības mērķi – nodrošināt būvniecības ierosinātāja tiesības un intereses būvdarbu veikšanas procesā un *nepieļaut būvniecības dalībnieku patvaļīgas atkāpes no būvprojekta*; būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus; atkāpes no būvprojektā un darbu veikšanas projektā noteiktajām un citām darbu veikšanas tehnoloģijām.

Līdz ar to pieteicējas norādītais, ka viņa darbībās nav konstatējama prettiesiska rīcība (darbība), ir pilnībā pretējs iepriekš norādītajam būvniecības tiesiskajam regulējumam, ar ko paredzēta arī būvuzrauga atbildība. Šāds pieteicēja uzskats ir pretrunā būvniecības principiem un būtībai.

Tādējādi tiesa piekrīt ministrijas lēmumā norādītajam secinājumam, ka būtiskas atkāpes no būvprojekta var apdraudēt cilvēku veselību, dzīvību vai vidi. Proti, pieteicējam kā būvspeciālistam būtu jāapzinās, ka pastāv iespēja, ka, veicot būvdarbus ar būtiskām atkāpēm no akceptētā būvprojekta, tie var atstāt būtisku ietekmi uz būves stiprību un stabilitāti, kas var apdraudēt cilvēku dzīvību, veselību vai vidi, kā arī tās drošību lietošanā un citu būtisko būvei izvirzīto prasību izpildi. Ievērojot minēto, noteikumu Nr.169 51.5.7. apakšpunkts, kas ir patstāvīgs pamats būvprakses sertifikāta darbības sfēras darbības apturēšanai, ministrijas lēmumā piemērots pamatoti.

[12] Atbilstoši noteikumu Nr. 169 51.5. apakšpunktam par profesionālās darbības pārkāpumiem iestāde pieņem lēmumu par būvspeciālista būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku no trim mēnešiem līdz 10 gadiem.

Ar ministrijas lēmumu pieteicēja būvprakses sertifikāta darbības sfēras darbība ir apturēta uz vienu gadu.

Tiesa konstatē, ka ministrijas lēmumā ir veikti nepieciešamie lietderības apsvērumi konkrēta satura lēmuma pieņemšanai un būtiskas kļūdas saistībā ar šiem apsvērumiem tiesa nekonstatē. Noteiktais tiesību ierobežojums pamatots ar konkrēto profesionālās darbības pārkāpumu raksturu un tā radītajām negatīvajām sekām kvalitatīva un droša būvniecības procesa nodrošināšanai. Līdz ar to tiesa atzīst, ka lēmums par pieteicēja būvprakses sertifikāta darbības sfēras darbības apturēšanu uz vienu gadu ir samērīgs un pamatots.

[13] Pastāvot šādiem iepriekš konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka pieteikums par Ekonomikas ministrijas 2021. gada 14. jūlija lēmuma Nr. 3.11-2/2021/470 atcelšanu ir nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2021. gada 14. jūlija lēmuma Nr. 3.11-2/2021/470 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola